ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 11ης Μαρτίου 1999 *

Στην υπόθεση T-145/94,

Unimétal — Société française des aciers longs SA, με έδρα το Rombas (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον Antoine Winckler, δικηγόρο Παρισιού, και την Caroline Levi, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία των δικηγόρων Elvinger & Hoss, 15, Côte d'Eich,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης αρχικώς από τους Julian Currall, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και τον Géraud de Bergues, δημόσιο υπάλληλο κράτους μέλους αποσπασμένο στην Επιτροπή, και στη συνέχεια από τον Jean-Louis Dewost, γενικό διευθυντή της Νομικής Υπηρεσίας, τον Julian Curall και τον Guy Charrier, δημόσιο υπάλληλο κράτους μέλους αποσπασμένο στην Επιτροπή, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως κύριο αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφάρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα (ΕΕ L 116, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. Bellamy, προεδρεύοντα, A. Potocki και J. Pirrung, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 23ης, 24ης, 25ης, 26ης και 27ης Μαρτίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση [1]

Το ιστορικό της διαφοράς

Α — *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις*

1 Με την παρούσα προσφυγή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που εφάρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα (ΕΕ L 116, σ. 1, στο εξής: Απόφαση), με την οποία, αφενός, διαπιστώθηκε η συμμετοχή δεκαεπτά ευρωπαϊκών χαλυβουργικών επιχειρήσεων και μιας από τις επαγγελματικές ενώσεις τους σε σειρά συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών περί καθορισμού των τιμών, κατανομής των αγορών και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την κοινοτική αγορά δοκών χάλυβα, κατά παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, και, αφετέρου, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε δεκατέσσερις επιχειρήσεις του τομέα αυτού για παραβάσεις διαπραχθείσες μεταξύ της 1ης Ιουλίου 1988 και της 31ης Δεκεμβρίου 1990.

2 Κατά την Απόφαση, η Unimetal — Société française des aciers longs SA (στο εξής: Unimetal) είναι ο σημαντικότερος παραγωγός επιμήκων προϊόντων του ομίλου Usinor Sacilor, του οποίου είναι θυγατρική κατά 100 %. Το 1990, ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 6 896 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα (FRF), από τα οποία 1 164 εκα-

1 — Δημοσιεύονται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίθηκε χρήσιμη από το Πρωτοδικείο. Οι άλλες αιτιολογικές σκέψεις είναι εν πολλοίς ίδιες ή παρόμοιες με εκείνες της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, Τ-141/94, Thyssen κατά Επιτροπής, (Συλλογή 1999, σ. II-347), με εξαίρεση, κυρίως, τις σκέψεις 413 έως 422, οι οποίες δεν έχουν αντιστοιχία στην παρούσα απόφαση. Επίσης, οι παραβάσεις του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης που προσάπτονται στην προσφεύγουσα ως προς ορισμένες εθνικές αγορές δεν είναι ίδιες με τις προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα στην υπόθεση Thyssen κατά Επιτροπής. Στην προκειμένη περίπτωση, η μερική ακύρωση του άρθρου 1 της Αποφάσεως δικαιολογείται, κατ' ουσίαν, από την έλλειψη αποδείξεως ως προς τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στην παράβαση που αναφέρει το σημείο του διατακτικού της παρούσας αποφάσεως.

τομμύρια, ήτοι 168 εκατομμύρια ECU, από τις πωλήσεις δοκών εντός της Κοινότητας. Η Usinor Sacilor SA (στο εξής: Usinor Sacilor) είναι κρατική εταιρία χαρτοφυλακίου η οποία περιλαμβάνει την πλειονότητα των γαλλικών εταιριών παραγωγής χάλυβα και ο δεύτερος παραγωγός χάλυβα στον κόσμο. Το 1990, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του ανήλθε σε 96 053 εκατομμύρια FRF.

(...)

Δ — *Απόφαση*

47 Η Απόφαση, που περιήλθε στην προσφεύγουσα στις 3 Μαρτίου 1994 με έγγραφο του κ. Van Miert της 28ης Φεβρουαρίου 1994 (στο εξής: έγγραφο), περιέχει το ακόλουθο διατακτικό:

«*Άρθρο 1*

Οι ακόλουθες επιχειρήσεις που παρατίθενται με την επωνυμία τους συμμετείχαν, στον βαθμό που περιγράφεται στην παρούσα απόφαση, σε αντίθετες προς τους κανόνες ανταγωνισμού πρακτικές, οι οποίες εμπόδισαν, περιόρισαν και στρέβλωσαν τον κανονικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά. Όταν επιβάλλονται πρόστιμα, η διάρκεια της παράβασης αναφέρεται σε μήνες, εκτός από την περίπτωση της εναρμόνισης των [πρόσθετων] στοιχείων, οπότε η συμμετοχή στην παράβαση υποδεικνύεται με το γράμμα "Χ".

(...)

Unimetal

α) Ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών μέσω της [επιτροπής δοκών] (30)

β) Καθορισμός τιμών στην [επιτροπή δοκών] (30)

γ) Καθορισμός τιμών στην ιταλική αγορά (6)

δ) Καθορισμός τιμών στη δανική αγορά (16)

ε) Κατανομή της αγοράς "σύστημα Traverso" (3+3)

στ) Κατανομή της γαλλικής αγοράς (3)

η) Κατανομή της ιταλικής αγοράς (3)

θ) Εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων (x)

ι) Καθορισμός τιμών στη γαλλική αγορά

(...)

Άρθρο 4

Για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 και οι οποίες διαπράχθηκαν μετά τις 30 Ιουνίου 1988 (31 Δεκεμβρίου 1989 [2] στην περίπτωση των Aristrain και Ensidesa) επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

(...)

Unimetal SA	12 300 000 ECU

(...)

2 — Ημερομηνία αναγραφόμενη στο γαλλικό και ισπανικό κείμενο. Το γερμανικό και αγγλικό κείμενο της Αποφάσεως αναφέρουν την ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 1988.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις:

(...)

— Unimetal

(...)».

(...)

Επί του κυρίου αιτήματος ακυρώσεως της Αποφάσεως

(...)

Α — *Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας*

Επί του περιορισμού προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής

(...)

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

(...)

86 Ως προς την αιτίαση που προσάπτεται στην Επιτροπή ότι αυτή αρνήθηκε να θέσει στη διάθεση της προσφεύγουσας μη εμπιστευτική περίληψη ορισμένων εγγράφων τα οποία είχαν χαρακτηριστεί ως μη προσβάσιμα, αφού αρχικά είχε προσφερθεί να το πράξει, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η αίτηση της προσφεύγουσας αφορούσε σχεδόν το σύνολο των χαρακτηρισθέντων αυτών εγγράφων (ήτοι πολλές εκατοντάδες, και όχι μια εικοσάδα, όπως υποστηρίζει με τα υπομνήματά της), επικαλούμενη ως μόνη δικαιολογία την «επιθυμία της να αποδείξει τη μη συμμετοχή της σε ορισμένες πρακτικές που της προσάπτονται». Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι η Επιτροπή ορθώς αρνήθηκε να δεχθεί μια τέτοια αίτηση, της οποίας η αιτιολογία είναι διατυπωμένη τόσο γενικά ώστε να ισοδυναμεί με έλλειψη αιτιολογίας.

87 Επιβάλλεται η διαπίστωση, εξάλλου, ότι τα έγγραφα αυτά δεν έγιναν δεκτά εις βάρος της προσφεύγουσας και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο προς υπεράσπισή της, πράγμα που άλλωστε η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε μετά την πρόσβαση στα έγγραφα αυτά στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας, κατόπιν της διατάξεως της 19ης Ιουνίου 1996.

88 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι δεν είχε την ευκαιρία, κατά τη διοικητική διαδικασία, να προβάλει λυσιτελώς την άποψή της επί των εγγράφων των οποίων γίνεται επίκληση για την εις βάρος της κατηγορία στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.

(...)

Επί του επικουρικού αιτήματος ακυρώσεως του προστίμου ή, τουλάχιστον, μειώσεως του ύψους του

(...)

Επί της αυξήσεως του προστίμου που επιβλήθηκε ως κύρωση για τη συμπεριφορά της Usinor Sacilor

593 Από τις λεπτομερείς εξηγήσεις που έδωσε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας η Επιτροπή προκύπτει ότι το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο λόγω της εναρμονίσεως των πρόσθετων στοιχείων προσαυξήθηκε κατά 10 % προκειμένου να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η μητρική της εταιρία, Usinor Sacilor, είχε προτείνει αυτή την εναρμόνιση.

594 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αυτή η επιβαρυντική περίσταση ουδόλως μνημονεύεται στην Απόφαση και ότι αναφέρθηκε για πρώτη φορά στην απάντηση που έδωσε η καθής στις 19 Ιανουαρίου 1998 στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου. Επομένως, η Απόφαση είναι πλημμελής λόγω ελλείψεως πλήρους αιτιολογίας ως προς το σημείο αυτό.

595 Επομένως, το άρθρο 4 της Αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, στον βαθμό που επιβάλλει στην προσφεύγουσα αύξηση του προστίμου ως κύρωση για τον πρωταγωνιστικό ρόλο που διαδραμάτισε η Usinor Sacilor στην εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων.

596 Εξάλλου, από τις λεπτομερείς εξηγήσεις που παρέσχε η καθής κατά τη διαδικασία προκύπτει ότι το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο λόγω της ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών αυξήθηκε κατά 10 % επειδή η Usinor Sacilor οργάνωσε τη γραμματεία της επιτροπής δοκών, πράγμα το οποίο δεν αμφισβήτησε άλλωστε η προσφεύγουσα.

597 Εν όψει των σκέψεων που αναπτύχθηκαν στην παράγραφο 321 της Αποφάσεως, στην οποία η Επιτροπή αναφέρει ότι «στα [πρόστιμα] που επιβάλλονται στην Unimetal λαμβάνεται υπόψη η συμπεριφορά της μητρικής εταιρίας στο μέτρο που αυτή παρέσχε διοικητική συνδρομή στην επιτροπή δοκών, η Απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πλημμελής λόγω ελλείψεως αιτιολογίας ως προς το σημείο αυτό.» Πράγματι, με τις σκέψεις αυτές, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να κατανοήσει ότι η Επιτροπή της καταλόγιζε τη συμπεριφορά που υιοθέτησε η μητρική της εταιρία, που συνίστατο στη διευκόλυνση, με τη διοργάνωση της γραμματείας, της διαπράξεως των παραβάσεων στους κόλπους της επιτροπής δοκών, και το επιβληθέν σ' αυτήν πρόστιμο αυξήθηκε γι' αυτόν τον λόγο. Με την προσφυγή της, η προσφεύγουσα βάλλει εξάλλου κατ' αυτού του καταλογισμού και αυτής της αυξήσεως του προστίμου προβάλλοντας ορισμένα ουσιαστικά επιχειρήματα (βλ. σκέψεις 561 και 562 ανωτέρω).

598 Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, επιβάλλεται καταρχάς να παρατηρηθεί η έλλειψη αντιφάσεως μεταξύ των παραγράφων 321 και 285 της Αποφάσεως. Πράγματι, η Επιτροπή ουδόλως ισχυρίζεται, στην παράγραφο 285 της Αποφάσεως, ότι η συμβολή της Usinor Sacilor στις δραστηριότητες της ομάδας Eurofer/Σκανδιναβία, της οποίας διασφάλισε τη γραμματεία, δεν στοιχειοθετούσε συμμετοχή σε παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Αυτή αναφέρει, το πολύ, ότι η συμβολή αυτή δεν ήταν αρκούντως «ουσιαστική και εξατομικευμένη» για να δικαιολογήσει τη λήψη χωριστής αποφάσεως από την απευθυνθείσα στη θυγατρική της Unimetal. Εξάλλου, η παράγραφος 321 της Αποφάσεως πρέπει να συνδυαστεί προς την παράγραφο 319, η οποία αναφέρει ότι, στην περίπτωση κατά την οποία περισσότερες της μιας εταιρίες ενός ομίλου συμμετείχαν στις παραβάσεις, αποδέκτες της Αποφάσεως είναι οι επιχειρήσεις παραγωγής, δεδομένου ότι αυτές ωφελούνται περισσότερο από την εκ των προτέρων πληροφόρηση ως προς τις τιμές και τις ποσότητες παραγωγής. Η παράγραφος 321 της Αποφάσεως αποτελεί εφαρμογή της

αρχής αυτής στη συγκεκριμένη περίπτωση της Unimetal, η οποία έχει εξατομικευθεί ως θυγατρική της Usinor Sacilor που παράγει δοκούς, ενώ διευκρινίζεται συγχρόνως ότι για τα επιβληθέντα στην Unimetal πρόστιμα λήφθηκε υπόψη η συμπεριφορά της μητρικής εταιρίας, στον βαθμό που αυτή παρείχε διοικητική συνδρομή στην επιτροπή δοκών.

599 Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η παράγραφος 285 της Αποφάσεως αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες της ομάδας Eurofer/Σκανδιναβία και, επομένως, αφορά μόνον την παράβαση καθορισμού τιμών στη δανική αγορά, ενώ η παράγραφος 321 της Αποφάσεως αφορά τις δραστηριότητες της επιτροπής δοκών. Όμως, από τις εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή κατά τη διαδικασία προκύπτει ότι η αύξηση κατά 10 % που επιβλήθηκε στην Unimetal, λόγω επιβαρυντικής περιστάσεως, για να ληφθεί υπόψη η συμπεριφορά της Usinor Sacilor, αφορά μόνον το μέρος του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε λόγω της ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών στους κόλπους της επιτροπής δοκών.

600 Ως προς το σύννομο του κατ' αυτόν τον τρόπο γενομένου καταλογισμού, επιβάλλεται καταρχάς να παρατηρηθεί ότι, όπως η απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, αυτή του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ απευθύνεται, μεταξύ άλλων, στις «επιχειρήσεις». Προκύπτει όμως από τη νομολογία του Πρωτοδικείου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Shell κατά Επιτροπής, σκέψη 311) ότι η έννοια της επιχειρήσεως, όπως ορίζεται στο άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΚ, πρέπει να νοείται ως οικονομική μονάδα συνισταμένη σε ενιαία οργάνωση προσωπικών, υλικών και άυλων στοιχείων, τα οποία έχουν ταχθεί στη διαρκή επιδίωξη ορισμένου οικονομικού σκοπού, η οποία οργάνωση δύναται να συντελέσει στη διάπραξη παραβάσεως που προβλέπει η διάταξη αυτή (βλ. επίσης απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1984, 170/83, Hydrotherm, Συλλογή 1984, σ. 2991, σκέψη 11, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιανουαρίου 1995, T-102/92, Viho κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-17, σκέψη 50, επιβεβαιωθείσα με απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-73/95 P, Viho κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-5457, σκέψεις 15 έως 18). Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι την ίδια έννοια έχει και το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

601 Στην προκειμένη περίπτωση, η Usinor Sacilor και η κατά 100 % θυγατρική της Unimetal πρέπει να θεωρηθούν ότι αποτελούν μία και μόνον επιχείρηση κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως.

602 Πρέπει επίσης να παρατηρηθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, λαμβάνοντας υπόψη το ενιαίο του οικονομικού ομίλου που σχηματίστηκε από μια μητρική εταιρία και τις θυγατρικές της, οι ενέργειες των θυγατρικών εταιριών μπορούν, υπό ορισμένες περιστάσεις, να καταλογιστούν στη μητρική εταιρία, ιδίως όταν η θυγατρική, μολονότι διαθέτει διακεκριμένη νομική προσωπικότητα, δεν προσδιορίζει κατά τρόπο αυτόνομο τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει ως προς τα ουσιωδέστερα στοιχεία οδηγίες που της έχει παράσχει η μητρική εταιρία (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση ICI κατά Επιτροπής, σκέψεις 132 έως 135). Ομοίως, από τη νομολογία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι στην εταιρία που είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό της δράσεως ενός ομίλου εταιριών μπορεί να καταλογιστεί η ευθύνη των παραβάσεων που διέπραξαν οι εταιρίες του ομίλου, έστω και αν αυτές δεν είναι θυγατρικές κατά τη νομική έννοια του όρου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Shell κατά Επιτροπής, σκέψεις 312 έως 315).

603 Λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη έννοια της οικονομικής ενότητας στην οποία βασίζεται η νομολογία αυτή, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι αυτή μπορεί να έχει εφαρμογή στην αντίστροφη κατάσταση, όπως αυτή εμφανίζεται υπό τις εν προκειμένω περιστάσεις.

604 Συγκεκριμένα, στον βαθμό που με τη διοικητική της δραστηριότητα γραμματείας η Usinor Sacilor διευκόλυνε τη διάπραξη των παραβάσεων στους κόλπους της επιτροπής δοκών, η Επιτροπή βασίμως μπορούσε να λάβει υπόψη τη συνδρομή αυτή προκειμένου να σταθμίσει την ακριβή συμμετοχή και τον ρόλο της εν λόγω επιχειρήσεως στις επίδικες πρακτικές.

605 Εξάλλου, η Επιτροπή βασίμως μπορούσε να καταλογίσει τη συμπεριφορά της Usinor Sacilor στη θυγατρική της Unimetal μάλλον παρά το αντίθετο, στον βαθμό που προκύπτει ότι, υπό τις εν προκειμένω ειδικές συνθήκες, η προσφεύγουσα, ως θυγατρική που είχε την ευθύνη της παραγωγής δοκών εντός του ομίλου Usinor Sacilor, είναι ο κύριος δράστης και επωφελούμενος από τις διαπραχθείσες παραβάσεις, ενώ η μητρική της εταιρία περιορίστηκε στον παρεπόμενο ρόλο της διοικητικής συνδρομής. Επιβάλλεται, συναφώς, να παρατηρηθεί ότι με τα υπομνήματά της η προσφεύγουσα υπογράμμισε ότι η Usinor Sacilor δεν είχε καμία βαρύτητα στη λήψη αποφάσεως και καμία ελευθερία πρωτοβουλίας όταν αυτή ασκούσε τα καθήκοντα διοικητικής γραμματείας της επιτροπής δοκών.

606 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σχετικά με την αύξηση του προστίμου λόγω της διοικητικής συνδρομής που πρόσφερε η Usinor Sacilor στη λειτουργία της επιτροπής δοκών πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

(...)

Επί της εκ μέρους του Πρωτοδικείου ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του

655 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το Πρωτοδικείο ακύρωσε ήδη το άρθρο 1 της Αποφάσεως, καθόσον διαπιστώνει τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε συμφωνία κατανομής της ιταλικής αγοράς (βλ. σκέψη 403 ανωτέρω). Το πρόστιμο που επέβαλε η Επιτροπή για την παράβαση αυτή υπολογίζεται σε 70 600 ECU.

656 Για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 422 [3] ανωτέρω, πρέπει περαιτέρω να αποκλειστεί η περίοδος μεταξύ της 1ης Ιουλίου και της 31ης Δεκεμβρίου 1988 για τον υπολογισμό του προστίμου που αφορά την παράβαση καθορισμού τιμών στη δανική αγορά, πράγμα το οποίο συνεπάγεται, στην περίπτωση της προσφεύγουσας, μείωση του προστίμου κατά 16 800 ECU, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ακολουθεί η Επιτροπή.

657 Το Πρωτοδικείο ακύρωσε επίσης την αύξηση του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα για τον υποτιθέμενο υποτροπικό χαρακτήρα της συμπεριφοράς της, που υπολογίστηκε από την Επιτροπή σε 3 074 200 ECU, για τους λόγους που εκτέθηκαν ανωτέρω (σκέψεις 581 επ.) [4].

3 — Βλ. απόφαση Thyssen κατά Επιτροπής (Τ-141/94, Συλλογή 1999, σ. II-347), σκέψη 451.

4 — Βλ. απόφαση Thyssen κατά Επιτροπής (Τ-141/94, Συλλογή 1999, σ. II-347), σκέψεις 614 επ.

658 Ομοίως, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την αύξηση του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα λόγω του πρωταγωνιστικού ρόλου που διαδραμάτισε η Usinor Sacilor στην εναρμόνιση των πρόσθετων στοιχείων (βλ. σκέψη 595 ανωτέρω). Η αύξηση αυτή υπολογίστηκε από την Επιτροπή στο ποσό των 84 000 ECU.

659 Τέλος, για τους ανωτέρω εκτεθέντες λόγους (σκέψεις 615 έως 621) [5], το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι πρέπει να μειωθεί κατά 15 % το συνολικό ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε για τις συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές καθορισμού τιμών, λόγω του ότι η Επιτροπή υπερέβαλε, σε ορισμένο βαθμό, όσον αφορά τα αντίθετα προς τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των διαπιστωθεισών παραβάσεων. Λαμβανομένων υπόψη των ήδη αναφερθεισών μειώσεων όσον αφορά τις συμφωνίες τιμών στη δανική αγορά, η μείωση αυτή ανέρχεται σε 777 800 ECU, σύμφωνα με τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποίησε η Επιτροπή.

660 Επομένως, κατ' εφαρμογήν της μεθοδολογίας της Επιτροπής, το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα πρέπει να μειωθεί κατά 4 023 400 ECU.

661 Εκ φύσεως, ο καθορισμός ενός προστίμου από το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, δεν συνιστά ακριβή αριθμητική άσκηση. Περαιτέρω, το Πρωτοδικείο δεν δεσμεύεται από τους υπολογισμούς της Επιτροπής, αλλά οφείλει να προβεί στη δική του εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως.

662 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η γενική μέθοδος που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να καθορίσει το επίπεδο των προστίμων (σκέψεις 548 επ. ανωτέρω) [6] δικαιολογείται από τις περιστάσεις της υπό κρίση περιπτώσεως. Συγκεκριμένα, οι παραβάσεις που συνίστανται στον καθορισμό των τιμών και στην κατανομή των αγορών, οι οποίες απαγορεύονται ρητώς από το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης, πρέπει να θεωρούνται ιδιαίτερα σοβαρές, στον βαθμό που συνεπάγονται ευθεία παρέμβαση στις ουσιώδεις παραμέτρους του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Ομοίως, τα συστήματα ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών που προσάπτονται στην

5 — Βλ. απόφαση Thyssen κατά Επιτροπής (T-141/94, Συλλογή 1999, σ. II-347), σκέψεις 640 επ.

6 — Βλ. απόφαση Thyssen κατά Επιτροπής (T-141/94, Συλλογή 1999, σ. II-347), σκέψεις 577 επ.

προσφεύγουσα είχαν αντικείμενο ανάλογο προς κατανομή των αγορών με βάση τα παραδοσιακά ρεύματα. Όλες οι παραβάσεις που ελήφθησαν υπόψη για την επιβολή του προστίμου διαπράχθηκαν, μετά το πέρας του καθεστώτος κρίσεως, αφού οι επιχειρήσεις είχαν λάβει τις προσήκουσες προειδοποιήσεις. Όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο, ο γενικός σκοπός των επίμαχων συμφωνιών και πρακτικών ήταν ακριβώς να εμποδίσουν ή να νοθεύσουν την επιστροφή στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, η οποία ήταν σύμφυτη με την εξάλειψη του καθεστώτος έκδηλης κρίσεως. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις γνώριζαν τον παράνομο χαρακτήρα τους και τις απέκρυψαν συνειδητά από την Επιτροπή.

663 Λαμβανομένων υπόψη όσων προεκτέθηκαν, αφενός, και της εφαρμογής, από της 1ης Ιανουαρίου 1999, του κανονισμού (ΕΚ) 1103/97 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ (ΕΕ L 162, σ. 1), αφετέρου, το ύψος του προστίμου πρέπει να καθοριστεί σε 8 300 000 ευρώ.

(...)

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει το άρθρο 1 της αποφάσεως 94/215/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που**

εφάρμοσαν ευρωπαίοι παραγωγοί δοκών χάλυβα, καθόσον λαμβάνει υπόψη εις βάρος της προσφεύγουσας τη συμμετοχή της σε συμφωνία καθορισμού τιμών στην ιταλική αγορά διαρκείας τριών μηνών.

2) **Καθορίζει το ύψος του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 4 της αποφάσεως 94/215 σε 8 300 000 ευρώ.**

3) **Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.**

4) **Η προσφεύγουσα θα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα, καθώς και το ήμισυ των εξόδων της καθής. Η καθής θα φέρει το ήμισυ των εξόδων της.**

Bellamy Potocki Pirrung

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Μαρτίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

C. W. Bellamy